

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ)

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 21/05/2024, με την εξής σύνθεση: Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Πρόεδρος, Μιχαήλ Οικονόμου-Εισηγητής και Μαρία Βύρρα, Μέλη.

Για να εξετάσει την υπό Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 527/12-04-2024 του οικονομικού φορέα, εταιρείας, με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενης (εφ' εξής καλουμένη «προσφεύγουσα»),

Κατά : «...» (εφ' εξής «αναθέτουσα Αρχή»), όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Την παρέμβαση του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία «...», όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Με την οικεία προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. .../2024 Απόφαση της ... Επιτροπής του ... (υπ' αριθμ. πρωτ. .../01-04-2024 Απόσπασμα από το Πρακτικό της ...^{ης} συνεδρίασης της ... Επιτροπής του ... ..., ΑΔΑ: ... , θέμα 4^ο) μετά του από 20/03/2024 ...^{ου} Πρακτικού που εγκρίνει, καθώς και η ενσωματωθείσα σε αυτήν, υπ' αριθμ. .../2024 Απόφαση της ... Επιτροπής του ... ... (υπ' αριθμ. πρωτ. .../27-02-2024 Απόσπασμα από το Πρακτικό της ...^{ης} συνεδρίασης της ... Επιτροπής, θέμα 9^ο) μετά του ...^{ου} και ...^{ου} Πρακτικού.

Με την παρέμβαση, επιδιώκεται η απόρριψη της υπό κρίση προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή,

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα,

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, με την υπό ΑΔΑΜ ... Διακήρυξη, η αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την προμήθεια με τίτλο: « ... ..., για διάστημα ενός έτους», συνολικής εκτιμώμενης αξίας, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, 397.359,65 ευρώ. Ο προϋπολογισμός για την εκτέλεση της προμήθειας υποδιαιρείται σε τρεις ομάδες, υποδιαιρούνται δε αυτές σε υποομάδες. Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε ηλεκτρονικά μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε Συστημικό Αριθμό ... Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίσθηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης

Αριθμός Απόφασης:791/2024

προσφορά μόνο βάσει τιμής. Στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία, για το Τμήμα Α3.2., συμμετείχε η προσφεύγουσα ως άνω εταιρεία, ο παρεμβαίνων, καθώς και έτεροι οικονομικοί φορείς. Με το με αριθμό ... πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού (ΕΔΔ) έγινε αποδεκτή, ως πλέον συμφέρουσα, η προσφορά του παρεμβαίνοντος και αναδείχθηκε αυτός προσωρινός ανάδοχος του έργου. Κατόπιν της από 01-02-2024 πρόσκλησης της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού (ΕΔΔ) μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ο παρεμβαίνων προσκόμισε το σύνολο των συμπληρωματικών δικαιολογητικών εγγράφων που απαιτήθηκε για το σύνολο των προσφερουσών εταιρειών και κατόπιν της από 05-03-2024 πρόσκλησης της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού (ΕΔΔ) μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΕΣΗΔΗΣ προσκόμισε το σύνολο των δικαιολογητικών εγγράφων κατακύρωσης και τα απέστειλε και ταχυδρομικώς. Με την υπό κρίση προσφυγή, ζητείται η ακυρότητα της προσφοράς του παρεμβαίνοντος λόγω: α) αρνητικής απάντησής του στο ΕΕΕΣ, που συνεπάγεται, κατά την κρίση της προσφεύγουσας, την μη ρητή ανάληψη της δέσμευσης να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, β) παράλειψης προσκόμισης πιστοποιητικού ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου (...), γ) υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης που δεν ισχύουν κατά τον χρόνο της υποβολής τους δ) της μη εγγραφής της επιχείρησης στο Εμπορικό Μητρώο, ε) ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, επικαλουμένων των διατάξεων του ν. 4412/2016 και ιδίως της διάταξης του άρθρου 88, που ρυθμίζει την συγκεκριμένη περίπτωση, στ) της αναλυτικής περιγραφής της Τεχνικής Προσφοράς περί της μεταφοράς υπό κατάψυξη και υπό ψύξη προϊόντα, κατά παράβαση των όρων της διακήρυξης, ζ) μη αναφοράς στην Τεχνική Προσφορά, ότι ο παρεμβαίνων πληροί τις σχετικές ειδικές προδιαγραφές των πρώτων υλών, όπως αυτές περιγράφονται στην διακήρυξη, και η) της αναγραφής στα κενά πεδία των παραπομπών «δεν ενδιαφέρομαι στο εν λόγω προϊόν».

2. Επειδή ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του

Αριθμός Απόφασης:791/2024

Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας, κατά την σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

3. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί νόμιμο επαράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017, με κωδικό δεσμευμένο, ... , αξίας 600 €, ομού με το επαράβολο, με την ένδειξη αυτόματης δέσμευσης [βλ. εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ, όπου αναφέρεται ως κατάσταση παραβόλου «δεσμευμένο» και φέρεται ως «αυτόματης δέσμευσης»].

4. Επειδή η αναθέτουσα Αρχή απέστειλε τις απόψεις της επί της προσφυγής στις 25/04/2024, δοθείσης της από 11/05/2024 κατάθεσης της ένδικης προσφυγής. Επ' αυτών, κατετέθησαν τα από 30/04/2024 υπομνήματα της προσφεύγουσας και παρεμβαίνουσας, αντιστοίχως. Επί της από 18/04/2024 κοινοποιηθείσας παρέμβασης κατετέθη το από 23/4/2024 υπόμνημα της προσφεύγουσας.

5. Επειδή, από την επισκόπηση του φακέλλου προκύπτει, ότι, εν προκειμένω, ο παρεμβαίνων στο υποβληθέν με τα δικαιολογητικά συμμετοχής του ΕΕΕΣ, όπως αυτό διαμορφώθηκε από την αναθέτουσα Αρχή με το σχετικό υπόδειγμα ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Διακήρυξης, ως Παράρτημα αυτής, στο Μέρος II, Ενότητα Α: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, στο ερώτημα του πεδίου: “Ο ... είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής. Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];” έδωσε ορθώς αρνητική απάντηση, περί μη εγγραφής του σε επίσημο κατάλογο, δεδομένου ότι ο τελευταίος υφίσταται μόνον για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις. Δοθείσης της ως άνω αρνητικής απάντησης, ενεργοποιήθηκε το πεδίο με το ακόλουθο ερώτημα: “Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;”, στο οποίο εσφαλμένως ο παρεμβαίνων απάντησε αρνητικά. Η εν λόγω αρνητική απάντηση στο ΕΕΕΣ συνεπάγεται την μη ρητή ανάληψη της δέσμευσης του προαναφερθέντος

Αριθμός Απόφασης:791/2024

οικονομικού φορέα, να προσκομίσει τις συγκεκριμένες βεβαιώσεις. Συνεπώς, ευχερώς συνάγεται, ότι αβάσιμα ο παρεμβαίνων επικαλείται, στο από 17/04/2024 κατατεθέν υπόμνημά του, την από 15/12/2023 υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωσή του και τις προσκομιζόμενες με τα Δικαιολογητικά Συμμετοχής φορολογικές και ασφαλιστικές ενημερότητες. Και τούτο, διότι, ως καθίσταται σαφές, από την απλή επισκόπηση της εν λόγω δήλωσης προκύπτει, ότι σε αυτήν δηλώνεται απλώς, ότι ο ίδιος και οι υπάλληλοι, που απασχολεί, είναι ασφαλισμένοι και ότι φέρει την υποχρέωση καταβολής των σχετικών εισφορών. Η ως άνω δήλωση με το εν λόγω περιεχόμενο δεν συνεπάγεται την ρητή ανάληψη των προβλεπόμενων στο σχετικό πεδίο του Μέρους II του ΕΕΕΣ υποχρεώσεων περί προσκόμισης βεβαιώσεων πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων. Συνεπώς, στην υπό κρίση περίπτωση, με την προσκομιζόμενη υπεύθυνη δήλωση, δηλώθηκε έτερο γεγονός, ποιοτικά διάφορο σε σχέση με το κριτήριο, την προαπόδειξη του οποίου απαιτούσε η αναθέτουσα Αρχή μέσω του ΕΕΕΣ. Άλλωστε, το γεγονός, ότι ο ως άνω οικονομικός φορέας απάντησε αρνητικά στο Μέρος III, Ερώτημα Β: - Λόγοι που σχετίζονται με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης-, δηλώνοντας, ότι δεν συντρέχουν οι σχετικοί λόγοι αποκλεισμού αναφορικά με την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, δεν αίρει την υποχρέωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα να απαντήσει θετικά στο Μέρος II του ΕΕΕΣ και να αναλάβει ρητώς την σχετική υποχρέωση προσκόμισης των εν λόγω βεβαιώσεων. Σε κάθε δε περίπτωση, η εν λόγω έλλειψη θετικής απάντησης στο ΕΕΕΣ δεν δύναται να αναπληρωθεί από τις απαντήσεις, που ο ίδιος ο οικονομικός φορέας έδωσε σε άλλα ερωτήματα του ΕΕΕΣ, όπως το Μέρος III.Β του ΕΕΕΣ, όπου τα τιθέμενα ερωτήματα, άλλωστε, αφορούν στις υφιστάμενες, κατά τον χρόνο σύνταξης και υποβολής του τυχόν ανεκπλήρωτες φορολογικές ή κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις (βλ. ΔΕφΘεσ 448/2023, ΔΕφΠειρ 23/2023). Αναφορικά με τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται, αβασίμως, ότι, για την πληρότητα των εγγράφων της Τεχνικής του Προσφοράς, αρκούσε η υποβολή του ISO 22000:2018 και δεν απαιτούντο η υποβολή του Πιστοποιητικού ... Ως προς τους ισχυρισμούς αυτούς, λεκτέα τα κάτωθι. Εκ του γράμματος του όρου 2.4.3.2. της Διακήρυξης, ως τούτος ρητώς αναφέρεται στην υπό κρίση προδικαστική

Αριθμός Απόφασης:791/2024

προσφυγή, σαφώς συνάγεται, ότι ο όρος, περί υποβολής των σχετικών πιστοποιητικών ... και ISO 9001:2015 και 22000:2018 με την υποβολή των εγγράφων της Τεχνικής Προσφοράς, τίθεται επί ποινή αποκλεισμού. Πρέπει να επισημανθεί, ότι σε περίπτωση, που η ίδια η Διακήρυξη χρησιμοποιεί την ορολογία επί ποινή αποκλεισμού σε κάποιον όρο η παραβίαση αυτού επιφέρει άνευ ετέρου τον αποκλεισμό του οικείου συμμετέχοντος οικονομικού φορέα. Στην υπό κρίση περίπτωση, ο παρεμβαίνων παρέλειψε, κατά την υποβολή της τεχνικής του προσφοράς, να υποβάλει πιστοποιητικό σε ισχύ ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου (...), παρά το γεγονός, ότι τούτο απαιτείτο σαφώς από τον όρο της Διακήρυξης, επί ποινή αποκλεισμού. Ως εκ τούτου, η τεχνική προσφορά του απέκλινε ουσιωδώς από τους τιθέμενους με την Διακήρυξη όρους. Τω όντι, ο παρεμβαίνων, με το από 17/04/2024 κατατεθέν υπόμνημά του, συνομολογεί, ότι δεν διαθέτει Πιστοποιητικό ... και εσφαλμένως εξομοιώνει το Πιστοποιητικό ISO 22000:2018 με το Πιστοποιητικό .... Εν τούτοις, η Αναθέτουσα Αρχή, αντί να απορρίψει την προσφορά του, ως όφειλε, απέστειλε το υπ' αριθμ. .../01-02-2024 έγγραφο με θέμα "Συμπληρωματικά δικαιολογητικά Τεχνικής Προσφοράς για τον διαγωνισμό του ... με τίτλο "... , ΓΙΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ", προκειμένου αυτός να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά, δυνάμει του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016. Πρέπει δε να επισημανθεί στο σημείο αυτό, ότι εσφαλμένως η Αναθέτουσα Αρχή εφάρμοσε στην συγκεκριμένη περίπτωση το άρθρο 102 του οικείου νόμου, δεδομένου ότι η εκ των υστέρων κάλυψη της έλλειψης συγκεκριμένου εγγράφου, που απαιτείτο επί ποινή αποκλεισμού, θα επέφερε τροποποίηση της προσφοράς (βλ. Επ.Αν.ΣτΕ 346/2017, 184/2017, 135/2018). Τούτο δε, διότι δεν επρόκειτο για διευκρίνιση επί υποβληθέντος δικαιολογητικού της τεχνικής προσφοράς αλλά για, το πρώτον, υποβολή πιστοποιητικού, ελλείποντος κατά τον κρίσιμο χρόνο της υποβολής της προσφοράς, και μάλιστα αξιούμενου επί ποινή αποκλεισμού, με σκοπό να καταστεί η προσφορά επιγενομένης παραδεκτή. Σε κάθε δε περίπτωση, ακόμη και υπό το πρίσμα της παραδεκτής ενεργοποίησης του μηχανισμού του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, στην προκειμένη περίπτωση ο παρεμβαίνων δεν προσκόμισε το απαιτούμενο, επί ποινή αποκλεισμού, πιστοποιητικό. Όλως δε αντιθέτως, προσκόμισε απλώς

Αριθμός Απόφασης:791/2024

την από 10/12/2023 Βεβαίωση του Εργαστηρίου Δοκιμών του ... & Συνεργατών, απευθυνόμενη προς κάθε ενδιαφερόμενο, με την οποία ο μικροβιολόγος - τεχνολόγος τροφίμων ... βεβαιώνει, ότι «η ... (...) με την επωνυμία «...», με έδρα τον ... της ... , της... , τηρεί, εφαρμόζει και είναι πιστοποιημένη για το σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων σύμφωνα με τις αρχές του προτύπου ISO 22000:2018, το οποίο εμπεριέχει ολοκληρωμένο σύστημα ... και το οποίο αναγνωρίζεται από το ... ως το επίσημο πρότυπο για την εφαρμογή των αρχών του ...». Εκ της ανωτέρω δε βεβαίωσης, προκύπτει με ενάργεια, ότι ο οριστικός ανάδοχος δεν διαθέτει την απαιτούμενη Πιστοποίηση .... Με ακρίβεια προκύπτει δε, ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας είναι πιστοποιημένος μόνον με τις αρχές του προτύπου ISO 22000:2018. Τούτο όμως δεν συνεπάγεται άνευ ετέρου, ότι διαθέτει και την Πιστοποίηση ..., πιστοποίηση που ζητείται από την Διακήρυξη επιπλέον του ISO 22000:2018. Άλλωστε, εάν οι πιστοποιήσεις αλληλοεκαλύπτοντο, η επίμαχη Διακήρυξη δεν θα ακολουθούσε συμπλεκτική διατύπωση προς περιγραφή του σχετικού όρου, απαιτώντας αμφότερα τα Πιστοποιητικά ... και τα Πιστοποιητικά ISO 22000:2018 και 9001:2015 ή ισοδύναμα αυτών, αλλά θα ακολουθείτο από την Αναθέτουσα Αρχή διαζευκτική διατύπωση, προκειμένου να περιγράψει την σχετική απαίτηση. Συνεπώς, ευχερώς συνάγεται, ότι ο οριστικός ανάδοχος δεν διαθέτει το απαιτούμενο Πιστοποιητικό ..., το οποίο απαιτείται με σαφήνεια από τον όρο 2.4.3.2. της Διακήρυξης, καθώς το έγγραφο, που προσκομίζει, δεν βεβαιώνει, ότι διαθέτει Πιστοποιητικό ..., αλλά ότι διαθέτει πιστοποιητικό ISO 22000:2018. Κατ' αποτέλεσμα, η προσφορά του είναι απορριπτέα. Αναφορικά με τον τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, ο ... ισχυρίζεται ότι υπέβαλε όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ωστόσο, είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι τα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης δεν αφορούν τόσο τον χρόνο υποβολής της προσφοράς όσο και τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Εν προκειμένω, κατόπιν της υπ' αριθμ. .../2024 Απόφασης της ... Επιτροπής, με την οποία εγκρίθηκαν το ...^ο και ...^ο Πρακτικό και αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ο παρεμβαίνων, η αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της επικοινωνίας του ΕΣΗΔΗΣ, στον εν λόγω οικονομικό φορέα την υπ' αριθμ. πρωτ. .../05-03-2024 πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης, ο οποίος τα υπέβαλε στις 12/03/2024. Ειδικότερα, στον ηλεκτρονικό φάκελλο

Αριθμός Απόφασης:791/2024

υποβλήθηκαν από τον προσωρινό ανάδοχο τα ακόλουθα δικαιολογητικά: «1. Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, 2. Υπεύθυνη δήλωση εκπροσώπησης, 3. Υπεύθυνη δήλωση διακήρυξης, 4. Υπεύθυνη δήλωση (αρ. 1.7.), 5. Υπεύθυνη δήλωση (αρ.2.2.3. - 2.2.3.9), 6. Πιστοποιητικό βεβαίωση του οικείου επιμελητηρίου, 7. Πιστοποιητικό ΕΛΟΣ EN ISO 9001 2015, 8. Πιστοποιητικό ΕΛΟΣ EN ISO 22000:2018, 9. Πιστοποιητικό ΕΛΟΣ EN ISO 14001 2015, 10. Ποινικό μητρώο, 11. Πιστοποιητικό φερεγγυότητας, 12. Υπεύθυνη δήλωσή ασφαλιστικών φορέων, 13. Ενημερότητα φορολογική, 14. Ενημερότητα ασφαλιστική, 15. Υπεύθυνη δήλωση εγκατάστασης, 16. Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ, 17. Στοιχεία μητρώου επιχείρησης, 18. Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν συντρέχουν λόγοι στο πρόσωπο μου, 19. Αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας, 20. Άδεια λειτουργίας εργαστηρίου παρασκευής τροφίμων, 21. Γνωστοποίηση δραστηριότητας, 22. Άδειες καταλληλόλητας των οχημάτων (2), εκδοθείς από την αρμόδια υπηρεσία-Βεβαίωση καταλληλόλητας οχήματος μεταφοράς τροφίμων (2), 23. Υπεύθυνη δήλωση αυτοκινήτων, 24. Χορήγηση πλήρους έγκρισης ΕΦΕΤ, 25. Κωδικός εμπόρου, 26. Τεχνικός εξοπλισμός – Υλικοτεχνική υποδομής- Διάγραμμα ροής - prospectus, 27. Κατάσταση προσωπικού – Διάγραμμα ροής-Τεχνική περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας, 28. Πιστοποιητικά υγείας προσωπικού (4), 29. ΕΜΠΑ (Πιστοποιητικό εγγραφής στο εθνικό μητρώο παραγωγών), 30. Τεχνική προσφορά διακήρυξης, 31. Υπεύθυνη δήλωση χρόνου ισχύος της προσφοράς μου, 32. Υπεύθυνη δήλωση περί ανηλίκων, 33. Υπεύθυνη δήλωση αποδοχή όρων της διακήρυξης, 34. Υπεύθυνη δήλωση Πρώτων υλών, 35. Υπεύθυνη δήλωση τήρηση κώδικα τροφίμων και ποτών, 36. Υπεύθυνη δήλωση περί μη ... εμπλοκής, 37. Υπεύθυνη δήλωση ισχύος δικαιολογητικών, 38. Υπεύθυνη δήλωση 4.3.2, 39. Υπεύθυνη δήλωση επαγγελματικής ικανότητας, 40. Υπεύθυνη δήλωση φερεγγυότητας, 41. Υπεύθυνη δήλωση διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, 42. Υπεύθυνη δήλωση προσωπικών δεδομένων, 43. Διάγραμμα ροής-τεχνική περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας, 44. Βεβαίωση ...». Από την επισκόπηση δε των υποβληθέντων αυτών εγγράφων προκύπτει, ότι άπαντα αφορούν αποκλειστικώς τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ενώ δεν έχουν κατατεθεί τα αντίστοιχα και για τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, ως απαιτείται από τους προαναφερθέντες όρους

Αριθμός Απόφασης:791/2024

της διακήρυξης και του νόμου. Ως εκ τούτου, τα κατατεθέντα αποδεικτικά μέσα είναι ελλιπή και πλημμελή και θα έπρεπε τα δικαιολογητικά κατακύρωσής του να απορριφθούν, καθώς δεν καλύπτουν τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Αναφορικά με τον τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται, ότι η εγγραφή στο Εμπορικό Μητρώο απαιτείται μόνο στην περίπτωση των επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε διαγωνισμούς, που αφορούν σε αμυντικό υλικό. Εν τούτοις, πρόδηλο είναι, ότι όπως εσφαλμένως ο παρεμβαίνων συγχέει το Εμπορικό Μητρώο με το Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού, παρά το γεγονός, ότι πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικά μητρώα, που ουδόλως σχετίζονται μεταξύ τους. Εν προκειμένω, ο «...» δηλώνει στο πρώτο ερώτημα της Ενότητας Α, του Μέρους IV του ΕΕΕΣ, ότι διαθέτει τόσο Πιστοποιητικό Επιμελητηρίου όσο και Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ. Εν τούτοις, παραλείπει να προσδιορίσει επακριβώς, δηλώνοντας στο ΕΕΕΣ του, ποιο εξ αυτών συνιστά εγγραφή σε εμπορικό μητρώο και ποιο σε επαγγελματικό μητρώο. Αντιθέτως, δηλώνει αμφότερα στο πεδίο του ΕΕΕΣ, που αφορά στην εγγραφή σε επαγγελματικό μητρώο. Επομένως, παρέλειψε να προαποδείξει προσηκόντως την πλήρωση της σχετικής απαίτησης περί καταλληλότητάς του, αναφορικά με την εγγραφή σε εμπορικό μητρώο. Ως εκ τούτου, η προσφορά του εμφανίζεται πλημμελής και πρέπει να απορριφθεί. Περαιτέρω, όσον αφορά στον πέμπτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται, ότι η προσφορά του δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή και, ως εκ τούτου, δεν χρήζει αιτιολόγησης. Εν τούτοις, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν προβάλλει ουσιώδεις ισχυρισμούς προς τούτο, με τους οποίους θα απεδείκνυε, ότι η υποβληθείσα οικονομική προσφορά του καταλείπει εύλογο κέρδος, και επομένως είναι καταφανές, ότι χρήζει αιτιολόγησης, προκειμένου να αποφευχθεί η στρέβλωση και νόθευση του ανταγωνισμού μεταξύ των προσφερόντων οικονομικών φορέων, διασφαλίζοντας την αρχή της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων. Μόνη δε η επίκληση από τον παρεμβαίνοντα, ότι η οικονομική προσφορά της προσφεύγουσας είναι χαμηλότερη από την εκτιμώμενη αξία, ως αυτή ορίζεται στην Διακήρυξη, δεν συνιστά λόγο να μην κριθεί η υποβληθείσα από αυτόν προσφορά ασυνήθιστα χαμηλή, δοθέντος ότι η οικονομική προσφορά του «...» και της προσφεύγουσας δεν ταυτίζονται. Μάλιστα δε αμφισημίες δημιουργεί και η αναφορά και επίκληση από τον

Αριθμός Απόφασης:791/2024

παρεμβαίνοντα, στο από 17/04/2024 κατατεθέν υπόμνημά του, μηδενικού κόστους μετακίνησης, ισχυριζόμενου τούτου, ότι έχει εξασφαλίσει το αναγκαίο πετρέλαιο για τα δηλούμενα οχήματα μεταφοράς. Ωστόσο, εκ των τιθέμενων με την υπ' αριθμ. .../2023 Τεχνική Μελέτη όρων των Τεχνικών Προδιαγραφών συνάγεται, ότι ο ανάδοχος έχει την ευθύνη και υποχρέωση της διανομής με δικά του έξοδα των προσφερόμενων αγαθών (σελ. 79 της υπ' αριθμ. .../2023 Τεχνικής Μελέτης: «Η παρασκευή, αποθήκευση, μεταφορά και διανομή έτοιμων προς κατανάλωση γευμάτων πρέπει να πραγματοποιείται με υγιεινό τρόπο, με την εφαρμογή των διαδικασιών που αναπτύσσονται και υλοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές του συστήματος ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου (...), με βάση τον κανονισμό 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ε.Ε και όπως αυτός έχει μεταφερθεί στην ελληνική νομοθεσία και ισχύει», «Το φαγητό θα μεταφέρεται από τη μονάδα παρασκευής του και όχι από ενδιάμεση μονάδα, όπου θα αναθερμαίνεται», «Η μεταφορά θα γίνεται με κατάλληλα μεταφορικά μέσα του προμηθευτή, από τον τόπο παρασκευής στο ... και θα πρέπει να προσκομισθούν η άδεια κυκλοφορίας τους και η έγκριση καταλληλότητας των εν λόγω οχημάτων που χρησιμοποιούνται»). Συνεπώς, στην υποβληθείσα οικονομική προσφορά θα πρέπει να έχει υπολογισθεί και το κόστος της μεταφοράς των υπό προμήθεια προϊόντων. Ο ισχυρισμός δε περί μηδενικού κόστους μεταφοράς προβάλλεται όλως αορίστως και δεν αιτιολογεί τους λόγους, για τους οποίους δεν υπολόγισε το σχετικό κόστος στην οικονομική του προσφορά. Σε κάθε περίπτωση, εκ των προβαλλόμενων ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος, εμφανίζεται έτι εντονότερη η ανάγκη αιτιολόγησης της προσφοράς του, η οποία εμφανίζεται ως ασυνήθιστα χαμηλή. Αναφορικά με τον έκτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται, ότι η υποβληθείσα Τεχνική Προσφορά είναι σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης και των Τεχνικών Προδιαγραφών. Στο Παράρτημα των Τεχνικών Προδιαγραφών προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι «Η μεταφορά θα γίνεται με κατάλληλα μεταφορικά μέσα του προμηθευτή, από τον τόπο παρασκευής στο ... και θα πρέπει να προσκομισθούν η άδεια κυκλοφορίας τους και η έγκριση καταλληλότητας των εν λόγω οχημάτων που χρησιμοποιούνται» και ότι «Ο ανάδοχος υποχρεούται στις 12.45 μ.μ. να προσέρχεται στο ... περιοχή ... (στο συγκρότημα των...) ... με τηλ. ... με το γεύμα έτοιμο & φρέσκο με δική

του ευθύνη, το οποίο θα φυλάσσεται στους ειδικούς θερμοθαλάμους ή ψυγεία για να διατηρείται ζεστό ή κρύο ανάλογα». Εν προκειμένω, ο οριστικός ανάδοχος «...» στο υποβληθέν έγγραφο της τεχνικής του προσφοράς με τίτλο «45. ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ_signed.pdf», στην σελ. 17 αυτής, διαλαμβάνει, ότι «Διαδικασία Μεταφοράς – Διανομής. Ύλες που μεταφέρονται, διανέμονται και σερβίρονται υπό κατάψυξη: Μεταφέρονται είτε με φορτηγό – ψυγείο – κατάψυξη σε απομακρυσμένες περιοχές, είτε με ισοθερμικό δοχείο στο κατάστημα μπροστά από το εργαστήριο. Ύλες που μεταφέρονται, διανέμονται και σερβίρονται υπό ψύξη: Μεταφέρονται με παρόμοιο τρόπο στους τόπους κατανάλωσης, τηρώντας πάντα την αλυσίδα ψύξης. Ύλες που μεταφέρονται, διανέμονται και σερβίρονται σε θερμοκρασία περιβάλλοντος: Αυτές συσκευάζονται σε πλαστικούς δίσκους με σελοφάν, επικολλάται η ημερομηνία παραγωγής καθώς και η ημερομηνία λήξεως και μεταφέρονται με παρόμοιο τρόπο στους χώρους κατανάλωσης». Ως εκ τούτου, καθίσταται πρόδηλο, ότι ουδόλως περιγράφεται η διαδικασία μεταφοράς των έτοιμων ζεστών γευμάτων, αν και τούτο σαφώς απαιτείται από τους τιθέμενους όρους των Τεχνικών Προδιαγραφών, ως αυτές ενσωματώνονται στην παρούσα Διακήρυξη. Αντιθέτως, περιγράφεται μόνο η μεταφορά ειδών κατεψυγμένων, κρύων, υπό ψύξη και συντήρηση και σε θερμοκρασία περιβάλλοντος. Τούτων δοθέντων, συνάγεται, ότι η εν λόγω Τεχνική Προσφορά αποκλίνει από τους απαραίτους όρους των τεχνικών προδιαγραφών και παρουσιάζει ουσιώδεις ελλείψεις, καθώς παραλείπει να περιγράψει την διαδικασία μεταφοράς των ζεστών γευμάτων, ήτοι ενός μεγάλου και σημαντικού μέρους των υπό προμήθεια ειδών. Επομένως, εφ' όσον η τεχνική προσφορά του “...” παρουσιάζει τις ανωτέρω πλημμέλειες και ελλείψεις, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στις θεσπισμένες τεχνικές προδιαγραφές της υπ' αριθ. .../2023 τεχνικής μελέτης του ... ..., χωρίς να περιγράφονται καθόλου στην υποβληθείσα εκ μέρους του Τεχνική Έκθεση ο ειδικότερος τρόπος και οι διαδικασίες που πρόκειται να ακολουθήσει ο εν λόγω οικονομικός φορέας προς πλήρωση των απαιτήσεων αναφορικά με την διαδικασία μεταφοράς των ζεστών έτοιμων γευμάτων, καθίσταται φανερό, ότι μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά του στην προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία. Αναφορικά με τον έβδομο λόγο: Εν προκειμένω, ο “...”, κατά την υποβολή του υποφακέλλου των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής

Αριθμός Απόφασης:791/2024

προσφοράς, εξήγαγε μέσω της λειτουργικότητας του ΕΣΗΔΗΣ την σχετική ειδική ηλεκτρονική φόρμα (εκτύπωση), την οποία υπέγραψε ηλεκτρονικά και την υπέβαλε με τα σχετικά δικαιολογητικά. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω οικονομικός φορέας υπέβαλε το αρχείο «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ_signed.pdf». Εντούτοις, κατά την καταχώριση των απαιτούμενων στοιχείων, παρέλειψε αφ' ενός να παραπέμψει στο αντίστοιχο αρχείο, από το οποίο προκύπτει η πλήρωση της επίμαχης τεχνικής προδιαγραφής, όπως ζητείται από την Διακήρυξη και σαφώς κατευθύνει σε αυτό η ίδια ηλεκτρονική φόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, αφ' ετέρου παρέλειψε να απαντήσει, ότι πληροί τις σχετικές ειδικές προδιαγραφές των πρώτων υλών, όπως αυτές περιγράφονται στην προσαρτώμενη στην Διακήρυξη υπ' αριθμ. .../2023 μελέτη και συγκεκριμένα στην σελ. 80-81 αυτής. Ειδικότερα, προκειμένου να καταστεί τούτο σαφές, επισημαίνεται, ότι στην επίμαχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα απαιτούντο σαφής απάντηση και παραπομπή σε αντίστοιχο αρχείο ως προς τα κατωτέρω χαρακτηριστικά (σελ. 16 – 18 ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας του ...) αναφορικά με τα ... γεύματα της Υποομάδα Α3, και συγκεκριμένα από το ερώτημα «-Η σίτιση των ... θα γίνεται σύμφωνα με εβδομαδιαίο πρόγραμμα (μενού), το οποίο θα καθορίζεται σε συνεργασία με τη Διεύθυνση του ... Για κάθε μέρα της εβδομάδας αντιστοιχεί ένα γεύμα (μερίδα) ανά ... και κάθε γεύμα θα περιλαμβάνει απαραίτητα στοιχεία: Κυρίως πιάτο- σαλάτα- τυρί, ψωμί, επιδόρπιο ή φρούτο. ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ «-Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος για την αποκατάσταση της αίθουσας εστίασης του ... (π.χ συλλογή και αποκομιδή απορριμμάτων, τακτοποίηση κ.τ.λ), ώστε να είναι έτοιμη για χρήση στο επόμενο γεύμα». Σε όλα τα ανωτέρω ερωτήματα, αναφορικά με την πλήρωση των απαιτήσεων και των χαρακτηριστικών των προσφερόμενων γευμάτων, ο ... απάντησε ΝΑΙ τόσο στο πεδίο «Απάντηση» όσο και στο πεδίο «Παραπομπή». Εν τούτοις, πρόδηλο είναι, ότι η απάντηση αυτή είναι εντελώς ελλιπής και ανεπαρκής, δεδομένου ότι δεν παραπέμπει ρητά και με σαφήνεια σε συγκεκριμένο έγγραφο εκ των υποβληθέντων με την Τεχνική του Προσφορά, από το οποίο να αποδεικνύεται η πλήρωση των τιθέμενων από την Αναθέτουσα Αρχή χαρακτηριστικών του συμβατικού αντικειμένου. Δεδομένου ότι υφίσταται συγκεκριμένο πεδίο, τιτλοφορούμενο «ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ», η ίδια η Διακήρυξη αναφέρει, ότι οι οικονομικοί φορείς καταχωρίζουν τα στοιχεία στην

Αριθμός Απόφασης:791/2024

συγκεκριμένη ειδική ηλεκτρονική φόρμα και επιπλέον η ίδια αυτή φόρμα, δια των τίτλων και της λειτουργικότητάς της, κατευθύνει τον οικονομικό φορέα προς ορθή συμπλήρωση, καθίσταται σαφές, ότι έπρεπε να αναφέρει συγκεκριμένα αρχεία, προκειμένου να αποδείξει, ότι πληροί τον σχετικό όρο. Συνεπώς, η προσφορά του καθίσταται πλημμελής και κατ' αποτέλεσμα απορριπτέα. Αναφορικά με τον όγδοο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, ο ... ισχυρίζεται, ότι ορθώς έδωσε την απάντηση «δεν ενδιαφέρομαι στο εν λόγω προϊόν» κατά την συμπλήρωση της ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας του ΕΣΗΔΗΣ αναφορικά με την Τεχνική του Προσφορά. Πιο συγκεκριμένα, η υπ' αριθμ. .../2023 μελέτη της αναθέτουσας Αρχής (σελ. 79 – 81 αναφορικά με την υποομάδα Α3) προβλέπει με σαφήνεια τις «Ειδικές προδιαγραφές πρώτων υλών» που πρέπει να διαθέτουν τα προς προμήθεια τρόφιμα που θα αποτελούν τις πρώτες ύλες για την παρασκευή του συσσιτίου των ... του ... . Στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, με τίτλο «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ_signed.pdf», η οποία και υποβλήθηκε από τον ... , πλην όμως εσφαλμένως και ανεπαρκώς, εκτός των υπό αρ. 7 αναλυθέντων ερωτημάτων, τίθενται επιπλέον και τα ακόλουθα ερωτήματα, αναφορικά με την πλήρωση των ειδικών προδιαγραφών των πρώτων υλών, οι οποίες ρητά περιλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. .../2023 μελέτη των τεχνικών προδιαγραφών. Μάλιστα, απαιτείται να περιλαμβάνεται στην ίδια την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του ΕΣΗΔΗΣ σαφής απάντηση και παραπομπή στο αντίστοιχο υποβληθέν αρχείο της Τεχνικής Προσφοράς και συγκεκριμένα από το ερώτημα (σελ. 18) «- Ειδικές προδιαγραφές πρώτων υλών, ... γεύματα (ΚΙΜΑΣ ΜΟΣΧΑΡΙΣΙΟΣ ΝΩΠΟΣ.) Ο κιμάς θα κόπτεται από κρέας που πρέπει να είναι εφοδιασμένο με άδεια της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας. Θα παρασκευάζεται από νωπό κρέας ζώου που έχει σφαγεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και θα παράγεται σε εργοστάσιο νομίμως αδειοδοτούμενο με Κ.Α.Κ.Ε. (κωδικός αριθμό κτηνιατρικής έγκρισης) ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ «- Ειδικές προδιαγραφές πρώτων υλών, ... γεύματα (ΝΩΠΟ ΚΡΕΑΣ). Τα ζώα από τα οποία θα προέρχεται το κρέας, να είναι υγιή και απαλλαγμένα από νοσήματα, και να έχουν υποστεί κτηνιατρικό έλεγχο πριν και μετά τη σφαγή και έχουν κριθεί μετά απ' αυτή την εξέταση κατάλληλα να σφαγούν και διατεθούν στην κατανάλωση» (σελ. 20). Σε όλα τα ανωτέρω «Χαρακτηριστικά» αναφορικά με την πλήρωση των όρων των Ειδικών

Αριθμός Απόφασης:791/2024

Προδιαγραφών Πρώτων Υλών, που είχαν τεθεί προς απάντηση στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η απάντηση του ... , τόσο στο πεδίο «Απάντηση» όσο και στο πεδίο «Παραπομπή», ήταν «ΔΕΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΣΤΟ ΕΝ ΛΟΓΩ ΠΡΟΙΟΝ». Συνεπώς, ο παρεμβαίνων παρέλειψε να απαντήσει καταφατικά στα εν λόγω πεδία και επομένως δεν δήλωσε, ότι η Τεχνική Προσφορά του πληροί τις τιθέμενες από την προαναφερθείσα Τεχνική Μελέτη προδιαγραφές. Αυτή δε η παντελής έλλειψη οιασδήποτε απάντησης συνιστά την προσφορά του απορριπτέα, καθώς η Τεχνική του Προσφορά δεν καλύπτει όλες τις απαιτήσεις των Τεχνικών Προδιαγραφών.

6. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει το κρινόμενο αίτημα της προσφεύγουσας να γίνει δεκτό, να απορριφθεί η παρέμβαση και να επιστραφεί το παράβολο της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 21/05/2024 και εκδόθηκε στις 24/05/2024 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ

Η Γραμματέας

ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

α/α Βασιλική Παναγιωτίδου